

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL GAZELOR NATURALE**

**REGULAMENT DE PROGRAMARE,
FUNCTIONARE ȘI DISPECERIZARE A
SISTEMULUI NATIONAL DE TRANSPORT
GAZE NATURALE**

- Februarie 2001 -

REGULAMENT DE PROGRAMARE, FUNCTIONARE ȘI DISPECERIZARE A SISTEMULUI NATIONAL DE TRANSPORT GAZE NATURALE

1. Scop

2. Definitii și abrevieri

3. Cadrul legislativ.

4. Metodologie de programare, functionare și dispecerizare

4.1. Competente, atributii și responsabilitati ale agentilor din sectorul gazelor naturale

4.2. Programarea unitatilor/capacitatilor supuse dispecerizarii

4.2.1. Principii generale de programare

4.2.2. Restrictii. Acces la sistem

4.2.2.1. Restrictii – tipuri

4.2.2.2. Reglementare accesului la sistem în situatia de restrictii

4.2.3. Manevre de sistem

4.2.4. Programul surselor și al consumului de gaze naturale

4.2.5. Declaratiile producatorilor/furnizorilor de gaze naturale (producatori interni, furnizori din tara și import)

4.2.5.1. Restrictii la nivelul surselor(capacitati de productie/furnizare gaze naturale)

4.2.5.2. Modificarea caracteristicilor tehnologice de regim static și dinamic, de functionare a capacitatilor de productie la interfata cu SNT.

4.2.5.3. Modificarea declaratiilor.

4.2.6. Stabilirea ordinii de prioritate și a capacitatii marginale de sistem

4.2.6.1. Ordinea de prioritate fara restrictii de acces la sistem - FRAS

4.2.6.2. Ordinea de prioritate cu restrictii de acces la sistem - CRAS

4.2.6.3. Tratarea exceptiilor

4.3. Dispecerizarea

4.3.1. Asigurarea sigurantei în functionare a SNT

4.3.2.Tratarea abaterilor fata de programare

5. Achizitia datelor de la sistemele de masurare a cantitatilor de gaze naturale intrate/iesite in/din SNT

6. Obligatii și responsabilitati privind securizarea și pastrarea confidentialitatii datelor și securitatea/siguranta acestora

7. Dispozitii tranzitorii și finale

ANEXE:

- Anexa 1 - “Program de furnizare gaze naturale pentru luna/decada”;
- Anexa 1.a - “Program de furnizare defalcat pe subsisteme/sucursale/schele și PM”;
- Anexa 2 - “Oferta cu cantitățile livrate în SNT pentru luna/decada/ziua”;
- Anexa 3 - “Ordinea de prioritate pentru luna/decada/ziua (gaze intrate în SNT)”;
- Anexa 3a - “Ordinea de prioritate pentru luna/decada/ziua pentru gaze livrate din SNT”;
- Anexa 4 - “Schema tehnologică a SNT”;
- Anexa 5 - “Diagrama de relații a SNTGN TRANSGAZ S.A. cu agenții economici din sectorul gazelor naturale”.

1. Scop

Asigurarea conditiilor de exploatare, functionare, programare și dispecerizare a procesului de transport pe SNT pentru efectuarea unor servicii de calitate în conditii de siguranta, eficienta, transparenta și de protectie a mediului.

2. Definitii și abrevieri

2.1. Acord tehnic de exploatare – document care cuprinde principalele conditii tehnice care trebuie indeplinite de furnizor, transportator, distribuitor și consumator, inclusiv de catre infrastructura aferenta instalatiilor acestora, în vederea executarii în bune conditii a contractelor de transport gaze naturale.

2.2. Contract cadru – contracte ferme, de regula pe termen lung, mediu și scurt, incheiate între producător/furnizor, furnizor/consumator eligibil și distribuitor/consumator conform metodologiei stabilite de ANRGN.

2.3. CMS – capacitate marginala de sistem – capacitatea minima tehnologica sezoniera (vara, iarna) a SNT și a subsistemelor de transport gaze naturale componente.

2.4. Centru de dispecerizare - structura organizatorica a unui producator, furnizor, transportator, distribuitor, operator de inmagazinare gaze naturale ce detine mai multe unitati de productie si/sau servicii cu rol de optimizare a proceselor aferente și respectiv a cantitatilor de gaze naturale ce pot fi vehiculate prin SNT și livrate la utilizatori/consumatori.

2.5. Declarația producătorului/furnizorului - reprezintă totalitatea informațiilor privind modificarea cantităților nete programate de gaze naturale.

2.6. Dispecerat - structura organizatorica a Operatorului SNT responsabila cu dispecerizarea SNT.

2.7. Dispecerizarea – corelarea și echilibrarea permanenta și operativa la nivelul rețelilor și al sistemelor, a resurselor – productie, import și altele asemenea, cu consumurile rezultate din obligatiile de livrare inclusiv luarea masurilor de limitare a efectelor situatiilor exceptionale – temperaturi foarte scazute, calamitati naturale avarii majore – prin folosire de mijloace specifice.

2.8. DO/DZ - Disponibilitate orara/zilnica - debitul maxim posibil de a fi transportat pe durata unei ore/zile, pentru o unitate/capacitate de productie a gazelor naturale supusa dispecerizarii.

2.9. Distribuitor de gaze naturale - distribuitor – este persoana juridica, romana sau straina, licentiata, care asigura în principal prestarea serviciului de distributie a gazelor naturale, precum și intretinerea, exploatarea și functionarea în conditii de siguranțăa sistemului de distributie.

2.10. Furnizor de gaze naturale - furnizor - persoana juridica, romana sau straina titulara a licentiei de furnizare a gazelor naturale.

2.11. Limita de avarie a SNT – valoarea minima prescrisa a parametrilor tehnologici și de calitate a gazelor naturale pentru care se asigura conditii de functionare a SNT.

2.12. Manevre de sistem - operatiuni asigurate de regula de catre producatori/furnizori, la cererea Operatorului SNT si/sau de catre Operatorul SNT pentru mentinerea în parametri

de siguranță a funcționării SNT, precum și a calitatii gazelor naturale la parametri conform reglementărilor în vigoare.

2.13. Operator SNT – este persoana juridică care îndeplinește activitatea organizată pentru exploatarea, dispecerizarea, întreținerea, verificarea și repararea SNT, precum și asigurarea serviciilor de transport gaze naturale prin intermediul SNT.

În accepțiunea prezentei reglementări prin Operatorul SNT se înțelege Societatea Națională de Transport Gaze Naturale Transgaz SA Medias.

2.14. OP - Ordine de prioritate - ordinea în care solicitantului, producător/furnizor, distribuitor/consumator de gaze naturale îi sunt asigurate serviciile de transport de către Operatorul SNT pentru acoperirea consumului de gaze naturale în diferite zone și puncte de consum.

2.15. Producător de gaze naturale - producător - persoana juridică română sau străină, titular al unui Acord de concesiune pentru producția gazelor naturale, având ca specific activitatea de producție în scopul comercializării gazelor naturale.

2.16. Producție nedispecerizabilă - cantitatea produsă de unități/capacități (sonde, grupuri, câmpuri etc) al cărui debit nu poate fi modificat la solicitarea Dispecerului.

2.17. PCOPCMS - program de calcul al Ordinii de Prioritate și a Capacității Marginale de Sistem.

2.18. PO - Programarea operativă - elaborarea programului zilnic de funcționare a instalațiilor de producție și transport precum și a programelor de manevre aferente.

2.19. SGN - Sectorul Gazelor Naturale - ansamblul agenților economici, activităților și instalațiilor aferente privind producția, transportul, tranzitul internațional, înmagazinarea, dispecerizarea, distribuția, furnizarea și utilizarea gazelor naturale.

2.20. Servicii de transport – servicii organizate pentru vehicularea gazelor naturale prin intermediul sistemului național de transport de la producător și/sau de la furnizor până la distribuitor și/sau la consumator, cu respectarea prevederilor contractuale.

2.21. SNT – Sistemul Național de Transport gaze naturale – este sistemul de transport în regim de înaltă presiune compus din ansamblul de conducte, recipiente, echipamente și instalații aferente, care asigură preluarea gazelor naturale de la producători și/sau de la

furnizori în vederea livrării în sistemele de distribuție și/sau la consumatorii racordați/conectați la SNT și/sau înmagazinării/ stocării gazelor naturale.

2.22. Unități/capacități supuse dispecerizării în sectorul gazelor naturale:

1. Producător/ Furnizor (licențiat în condițiile legii):

- sonde, grupuri de sonde, parcuri de extracție;
- stații de comprimare ale producătorilor/furnizorilor - SCG;
- stații de tratare – STG;
- depozitele de înmagazinare subterană – DI.

2. Transportator:

- conducte magistrale de transport gaze;
- noduri tehnologice, stații de comandă vane - SCV;
- stații de comprimare aparținând SNT;
- stații de reglare-măsurare și predare – SRMP;
- stații de odorizare gaze – SOG;
- stații de măsurare import gaze – SMG;
- tranzit internațional – TI.

3. Consumator;

- stații de reglare gaze de sector - SGS;
- stații de reglare măsurare la consumator - SRMC;
- rețea de distribuție - RD;
- stații de comandă vane – SCV.

2.22. VMO/VMZ – valori medii orare/zilnice – valorile obținute prin împărțirea cantităților de gaze zilnice la 24 ore, respectiv a cantităților lunare la numărul de zile din luna.

2.23. ZGD - Zi gazieră dispecerizată - intervalul de timp de 24 ore cu începere de la ora 6.00, ora oficială a României.

3. Cadrul legislativ.

- România a ratificat Tratatul Cartei Energiei și Protocolul Cartei privind eficiența energetică și aspecte legate de mediul înconjurător.
- Legea Petrolului, nr. 134/1995

- Legea nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.
- Legea Concurenței, nr. 21/96
- Ordonanța nr. 41/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea ANRGN, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanța nr. 60/2000 privind reglementarea activităților din sectorul gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare
- HGR nr. 334/2000 privind reorganizarea Societății Naționale de Gaze Naturale "ROMGAZ" SA.
- HGR nr. 784/2000 privind acordarea autorizațiilor și licențelor în domeniul gazelor naturale.
- Hotărârea Guvernului nr. 1363/2001 privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru aplicarea Legii petrolului nr. 134/1995, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1265/1996.

4. Metodologia de programare, funcționare și dispecerizare

4.1. Competențe, atribuții și responsabilități ale agenților din sectorul gazelor naturale

A. Operatorul SNT:

1. este persoana juridică, titulară a unei licențe, care desfășoară activitatea organizată pentru exploatarea, dispecerizarea, întreținerea, verificarea și reparația SNT, precum și asigurarea serviciilor de transport gaze naturale prin intermediul SNT.
2. asigură accesul producătorilor, furnizorilor și al consumatorilor eligibili la SNT în condiții egale și nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport și cu respectarea parametrilor cantitativi și calitativi ai gazelor naturale, conform contractelor;
3. încheie contracte de transport gaze naturale în conformitate cu prevederile contractelor cadru, elaborate și aprobate în condițiile prevăzute de lege;
4. asigură elaborarea acordurilor tehnice de exploatare pentru obiective din cadrul SNT;
5. asigură elaborarea și actualizarea acordurilor tehnice de exploatare în zona de graniță, în cazul în care furnizorul este un exportator de gaze naturale în România sau își tranzitează gazele naturale pe teritoriul României; în mod similar se procedează în cazul în care un cumpărător de gaze naturale dintr-o altă țară își tranzitează gazele naturale pe teritoriul României;

6. asigura pastrarea confidentialitatii informatiilor comerciale obtinute în cursul desfasurarii activitatii sale;
7. asigura furnizarea de informatii rezonabile celorlalti operatori din sectorul gazelor naturale, în vederea realizarii conditiilor de operare sigura și eficienta a sistemelor de productie, inmagazinare și distributie;
8. asigura elaborarea planurilor de perspectiva privind transportul gazelor naturale, în concordanta cu stadiul actual și cu evolutia viitoare a consumului de gaze naturale; în acest scop partile interesate în transportul gazelor naturale vor furniza datele necesare;
9. poate refuza accesul tertilor la SNT în conditiile prevazute în O.G. 60/2000 art 27;
10. poate intrerupe sau poate limita transportul gazelor naturale în conditiile în care sunt periclitata siguranțași integritatea sistemului de transport și poate sa ia masuri și decizii pentru limitarea disfunctionalitatilor pe piata interna de gaze, pana la intreruperea furnizarii în cazul nerespectarii obligatiilor contractuale;
11. stabileste ordinea de prioritate pentru fiecare interval/luna de transport;
12. determina cantitatile de gaze naturale transportate pe anumite intervale de timp precum și volumul de servicii de transport și de manevre de sistem asigurate de fiecare agent din Sector;
13. furnizeaza agentilor economici din sectorul gazelor naturale informatiile necesare functionarii SNT în conditii de siguranta;
14. asigura în permanenta legatura cu Dispeceratul Energetic National (DEN) pentru corelarea și echilibrarea consumului agentilor economici din sistemul energetic (CET-uri).

B. Producatori/furnizori în conditiile licentei emise de ANRGN.

C. Distribuitor în conditiile licentei emise de ANRGN.

D. Consumatori eligibili în conditiile stabilite de ANRGN.

4.2. Programarea unitatilor/capacitatilor supuse dispecerizarii

4.2.1 Principii generale de programare

Solicitarea și programarea unitatilor/capacitatilor se efectueaza zilnic, inclusiv pentru zilele de sambata, duminica și în sarbatorile legale

Prin programare se stabileste ordinea de incarcare a unitatilor/capacitatilor supuse dispecerizarii pentru urmatoarea luna de transport, dupa metodologia prezentata în prezentul Regulament.

Programarea unitatilor/capacitatilor se realizeaza de catre Operatorul SNT .

In cadrul prezentului regulament, ca baza de timp se considera ziua gaziera dispecerizata, notata "ZGD".

4.2.2. Restrictii. Acces la sistem

4.2.2.1. Restrictii - tipuri

Se considera ca transportul gazelor naturale este restrictionat atunci cand circulatia între doua noduri tehnologice (SCV) si/sau zone/subsisteme ale SNT nu poate fi acceptata din punct de vedere al normelor (COD TEHNIC) privind siguranțăSNT și acest lucru are consecinte asupra dispecerizarii SNT, respectiv:

1. cererea de servicii de transport depaseste disponibilitatile capacitatilor de transport;
2. cererea de consum gaze naturale depaseste nivelul surselor pentru care s-au incheiat contracte de transport gaze naturale;
3. operatii de revizie, reparatii și racordari programate sau aflate în derulare;
4. accidente care afecteaza capacitatea de transport;
5. forta majora.

4.2.2.2. Reglementarea accesului la sistem în situația de restricții

A. Accesul la sistem al producătorilor/furnizorilor se face în următoarea ordine:

1. se transporta cantitățile contractate de distribuitor pentru îndeplinirea serviciului public;
2. se transporta cantitățile consumatorilor eligibili care au contracte de rezervare;
3. se onorează serviciu de transport pentru alte contracte în afara celor menționate la pct. 1 și 2.

După analiză și evaluarea condițiilor tehnice – tehnologice de transport, producătorii/furnizorii vor comunica operatorului SNT ordinea proprie de prioritate stabilită cu beneficiarii lor în cazul apariției de restricții (diminuarea capacității reale de transport anunțată în prealabil pentru perioada/luna de transport).

B. Accesul la sistem al distribuitorilor/consumatorilor.

Accesul se face în baza contractelor de transport încheiate cu operatorul SNT și în limitele valorilor contractate.

Toate restricțiile trebuie comunicate de Operatorul SNT către producători, furnizori, distribuitori și consumatori eligibili afectați de restricții, în termen de 48h cu excepția restricțiilor de la 4.2.2.1 punctele 4 și 5, care vor fi comunicate în regim de urgență după constatarea lor.

4.2.3. Manevre de sistem

Operatorul SNT va solicita și/sau comunica ori de câte ori se impune producătorilor/furnizorilor efectuarea de manevre de sistem și eventuale modificări ale regimurilor tehnologice față de prevederile contractuale pentru asigurarea parametrilor de siguranță ai SNT, pe care le înregistrează în baza de date proprie la Dispeceratul National.

Producatorii/furnizorii semnatori ai unor contracte de transport vor comunica/nominaliza operativ prin telefon și ulterior prin fax oferta privind unitatile/capacitatile de productie supuse acestor manevre la Dispecer pana la ora 10.00 a zilei anterioare celei pentru care se realizeaza dispecerizarea.

4.2.4. Programul surselor și consumului de gaze naturale

Programul surselor/consumului total de gaze naturale se elaboreaza anual, sezonier, lunar, decadal și zilnic de catre agentii economici implicati, producatori, furnizori, distribuitori din productia interna și din import.

Programele mentionate mai sus vor fi transmise Operatorului SNT la urmatoarele termene:

- programul anual, cu minim 3 luni inainte de anul urmator;
- programul sezonier, cu minim 1 luna inainte de sezonul urmator;
- programul lunar, cu minim 15 zile inainte de luna urmatoare;
- programul decadal, cu minim 48 h inainte de decada urmatoare;
- programul zilnic pana la ora 10⁰⁰ a zilei premergatoare ZGD.

Orice modificari ale cantitatilor programate, la nivel de luna, vor fi comunicate cu maxim 5 zile inainte de inceperea intervalului de transport, cu fundamentari pertinente, iar pentru programul zilnic eventualele modificari se vor transmite pana la ora 14⁰⁰ a zilei premergatoare ZGD.

Programul surselor/consumului total va cuprinde: valorile medii zilnice/orare estimate ale surselor/consumului de gaze naturale la nivel de distribuitor/furnizor în fiecare punct de intrare/iesire, precum și valorile varfurilor de productie/consum în fiecare punct de intrare/iesire din schema tehnologica stabilita de Operatorul SNT.

In ziua anterioara celei pentru care se efectueaza dispecerizarea, producatorii/furnizorii de gaze naturale vor comunica Operatorului SNT, pentru urmatoarele doua zile eventualele

modificari în programarea surselor de gaze naturale și pentru fiecare unitate/capacitate dispecerizabila, urmatoarele date referitoare la:

- disponibilitatile de gaze naturale orare/zilnice;
- cantitatile de gaze naturale destinate pentru consum tehnologic în SNT;
- modificari ale caracteristicilor tehnice statice și dinamice de functionare a capacitatilor (camp, grup, sonda, statie de comprimare etc.).

In scopul mentinerii parametrilor de sistem, se impune producatorilor/furnizorilor ce detin mai multe unitati dispecerizabile sa-si organizeze Centre de Dispecerizare Zonale care sa asigure o comunicare permanenta cu dispeceratele Operatorului SNT.

Cantitatile sunt ferme pentru urmatoarea zi (daca nu s-au facut comunicari pana la ora 14⁰⁰) iar producatorii/furnizorii raspund pentru valorile ferme declarate.

In cazul în care se constata practici abuzive, Operatorul SNT are dreptul sa solicite despagubiri și va sesiza ANRGN pentru aplicarea de sanctiuni mergand pana la suspendarea licentelor de productie/furnizare ale agentilor economici în cauza.

Producatorii/furnizorii, (Exprogaz SA, Depogaz SA, SNP Petrom, Wirom, Distrigaz Nord SA, Distrigaz Sud SA, etc) și consumatorii eligibili vor comunica cantitatile de gaze programate pentru transport, defalcate pe:

1. puncte de intrare în SNT (PM, SMG import)
2. puncte de iesire din SNT (PM și SRM)

Formatul datelor de program vor fi intocmite de producatori/furnizori și distribuitori conform Anexelor 1 și 1a.

Pentru transmiterea datelor de program se utilizeaza una din urmatoarele cai: fax, e-mail, modem, partile implicate vor conveni asupra unui sistem de securitate a transmisiei/receptionarii datelor.

Producatorii/furnizorii raspund pentru corectitudinea datelor de program transmise Operatorului SNT. În cazul unor erori sistematice de programare ce nu sunt justificate de cauze obiective, Operatorul va sesiza ANRGN.

Programul surselor/consumului de gaze naturale este inregistrat în baza de date a Operatorului SNT.

Operatorul SNT prin Dispecer elaboreaza programele de transport la nivel de an, sezon, luna, decada și zi prin prelucrarea programelor surselor și consumului de gaze naturale luand în considerare și urmatoarele:

1. cantitatile de gaze efective contractate și confirmate la nivel de an, sezon, luna, decada și zi prin contractele de transport;
2. valorilor medii orare și varfurile de consum inregistrate în aceeași perioada (an, sezon, luna, decada și zi) calendaristica a anului anterior tinand cont de temperatura medie a intervalului la care se face referire;
3. valorilor medii orare și varfurile de consum inregistrate în zilele precedente;
4. prognozei meteorologice.

4.2.5. Declaratiile producatorilor/furnizorilor de gaze naturale (producatori interni, furnizori din tara și import)

Informatiile privind disponibilitatea vor cuprinde pentru fiecare palier (zi, decada) potentialul total disponibil ofertat [mii mc/zi] (corespunzatoare productiei nete ce poate fi livrata în SNT).

4.2.5.1. Restrictii la nivelul surselor(capacitati de productie/furnizare gaze naturale)

In cazul restrictiilor la nivel de sursa se va comunica:

- natura restrictiei;

- debitele orare disponibile;
- modul și timpul de rezolvare.

Formatul datelor privind oferta de cantitati pentru livrare în SNT la nivel de luna/decada/ zi cu restrictii la nivelul surselor sunt prezentate în Anexa 2 tabelul 1, iar în tabelul 2 al aceleasi anexe este prezentat formatul datelor privind restrictiile la nivelul consumatorilor.

4.2.5.2. Modificarea caracteristicilor tehnologice de regim static și dinamic de functionare a capacitatilor de productie la intefata cu SNT.

Operatorul SNT va organiza o baza de date cu caracteristici tehnologice de regim static și dinamic ale unitatilor de productie/furnizare și a distribuitorilor/consumatorilor la interfata cu SNT pe care o va actualiza permanent. Informatiile minime din aceasta baza de date cuprind:

- capacitatea minima tehnologica;
- capacitatea maxima tehnic posibila;
- durata de incarcare pana la limita maxima;
- durata de descarcare pana la limita minima;
- diagrama P-Q conform schemei standard a SNT;
- durata pornirii - la unitati de comprimare;
- limita de avarie a SNT (schema standard a SNT).

Orice modificare a caracteristicilor declarate de producatori/furnizori și distribuitori/consumatori va fi comunicata la termenele mentionate la pct. 4.2.4 Operatorului SNT în vederea luarii de masuri în timp real pentru a preveni modificarea semnificativa a parametrilor tehnologici de functionare a SNT sub/peste parametrii de regim prescrisi.

Orice modificari ce pot afecta dispecerizarea din ziua curenta, se vor comunica imediat ce se constata, telefonic, direct Dispeceratului National și ulterior prin fax.

4.2.5.3. Modificarea declaratiilor

Modificarea declaratiilor producatorilor/furnizorilor și distribuitorilor/consumatorilor dupa ora 10.00 a zilei anterioare celei pentru care se realizeaza dispecerizarea este permisa numai în urmatoarele conditii:

- sa fie efectuata cel mai tarziu pana la ora 14.00;
- sa fie justificata de evenimente ce nu au putut fi anticipate și luate în calcul la elaborarea și transmiterea normala a declaratiei.

Operatorul SNT are dreptul sa refuze orice modificare a declaratiei unui producător/furnizor și distribuitor/consumator survenita dupa ora 14.00 a zilei anterioare celei pentru care se realizeaza dispecerizarea.

4.2.6. Stabilirea ordinii de prioritate și a capacitatii marginale de sistem

Responsabilul pentru stabilirea ordinii de prioritate și a capacitatii marginale de sistem este Operatorul SNT.

Prin ordinea de prioritate se determina:

- capacitatea cu care participa fiecare unitate/capacitate dispecerizabila la acoperirea necesarului de gaze naturale la parametrii calitativi conform reglementarilor în vigoare;
- pragul minim la care functioneaza fiecare unitate/capacitate supusa dispecerizarii de productie/furnizare/inmagazinare/distributie/consum interconectata/conectata cu/la SNT, la parametrii tehnologici și calitativi conform reglementarilor în vigoare impusi de functionarea în conditii de siguranță SNT.

4.2.6.1.Ordinea de prioritate fara restrictii de acces la sistem (FRAS)

Ordinea de prioritate FRAS și capacitatea marginala de sistem se stabilesc de catre Operatorul SNT, conform regimurilor tehnologice, pentru fiecare zi urmatoare, pana la ora 14⁰⁰ a fiecărei zile calendaristice, în baza urmatoarelor criterii luand în considerare eventualele restrictii din sistemul SNT:

1. se pozitioneaza în ordinea de prioritate unitatile/capacitatile supuse dispecerizarii fara restrictii;
2. pentru fiecare producător/furnizor semnatar al unui contract de transport se pozitioneaza în continuare unitatile/capacitatile supuse dispecerizarii, în ordinea capacitatilor rezervate (pe termen lung, mediu și scurt);
3. se pozitioneaza în ordinea potentialelor de productie și pe baza disponibilitatilor declarate toate unitatile/capacitatile dispecerizabile ofertate de producatori/furnizori ramase;
4. se tine seama de pozitia surselor și de pozitia/amplasamnetul consumatorilor fata de configuratia SNT.

Capacitatea marginala de sistem se stabileste pe baza ordinei de prioritate FRAS și a programului consumului și se determina pentru fiecare interval de timp, orar și total zi din ziua gaziera dispecerizata (ZGD).

Pentru stabilirea ordinii de prioritate FRAS și a capacitatii marginale de sistem Operatorul SNT utilizeaza un program de calcul dedicat: PCOPCMS - Program de Calcul al Ordinii de Prioritate și al Capacitatii marginale de sistem.

4.2.6.2.Ordinea de prioritate cu restrictii de acces la sistem (CRAS)

Operatorul SNT analizeaza regimurile tehnologice de functionare ale SNT, pe baza ordinii de prioritate FRAS și a programului de consum.

Operatorul SNT elaboreaza variante de transport optimizate pe SNT luand în considerare diferite restrictii care pot apare la punctele de intrare/ iesire in/ din sistem.

Operatorul SNT inregistreaza ambele forme ale ordinii de prioritate (FRAS și CRAS) și capacitatea marginala de sistem în baza de date proprie.

Operatorul SNT face publica capacitatea marginala de sistem calculata pentru fiecare interval sezonier (vara, iarna) agentilor din Sectorul Gazelor Naturale (SGN).

Operatorul SNT transmite cu 5 zile inaintea lunii de transport ordinea de prioritate finala rezultata din analiza comparativa a celor doua cazuri de prioritate pentru luna de transport urmatoare la:

- Fiecare producător/furnizor;
- Fiecare Distribuitor și Consumator eligibil.

Formatul datelor este prezentat în Anexa 3 și 3a.

Pentru panourile de masurare dotate cu sisteme electronice de masurare a debitelor, producatorul/furnizorul va permite accesul pentru preluarea automată prin teletransmisie a datelor la Operatorul SNT.

4.2.6.3. Tratarea exceptiilor

A. Daca programul consumului de gaze naturale este mai mic decat suma cantitatilor prevazute în contractele de transport:

- întregul necesar de gaze naturale va fi acoperit de producatorii/furnizorii fara restrictii și producatorii/furnizorii detinatori de contracte de transport iar ofertele ultimilor se reduc corespunzator, pana la limita prescisa în regimul tehnologic de transport.

B. Daca programul consumului de gaze naturale este mai mic decat cantitatea ce urmeaza a fi produsa și livrata din campuri, grupuri și sonde cu restrictii:

- necesarul de gaze naturale va fi acoperit numai de unitati cu restrictii, luate în ordinea de acces la sistem conform pct. 4.2.2.

C. Daca programul consumului de gaze naturale este mai mare decat cantitatea asigurata de capacitatile cu restrictii, diferenta pana la necesar se va asigura de capacitati (campuri, grupuri și sonde) fara restrictii:

- necesarul suplimentar de gaze naturale va fi acoperit de unitati fara restrictii, luate în ordinea de acces la sistem conform pct. 4.2.2.

D. Daca programul consumului de gaze naturale este mai mare decat suma cantitatilor prevazute în contractele de transport, distribuitorii/consumatorii sunt obligati sa suplimenteze la producatori/furnizori în 24 h cererea de gaze naturale pana la nivelul consumului prin acte aditionale la contractele de transport.

4.3. Dispecerizarea

SNTGN Transgaz SA pentru indeplinirea drepturilor și obligatiilor legate de asigurarea sigurantei în exploatare a SNT și respectiv pentru asigurarea continuitatii în alimentarea cu gaze a tuturor consumatorilor în conditii de eficienta a creat o structura unitara și flexibila pentru activitatea de transport și dispecerizare.

Activitatea de dispecerizare pe SNT se realizeaza de catre un sistem unitar – integrat compus din unitati și compartimente bine definite din punct de vedere functional și relational:

- Dispeceratul National de gaze naturale;
- Dispeceratul Central de gaze de la Sucursala de Transport;
- Dispeceratele Zonale de la sediile Regionalelor de Transport.

- Dispeceratul National asigura corelarea disponibilitatilor surselor cu necesitatile de consum la nivel national, corelarea cu capacitatea de transport și de distributie cu respectarea obligatiilor contractuale de prestare de servicii de transport atât pentru gazele livrate de producatorii/furnizorii interni cat și pentru gazele din import. Totodata este coordonatorul de balanta și realizeaza prognoze de consum, programe de livrari gaze pe SRM-uri la nivel de localitati, grupe de consumatori și balante lunare și anuale de gaze la nivel national prin compartimentele structurale din componenta sa. Preia zilnic de la producatori/furnizori/distribuitori și consumatori datele operative privind cantitatile livrate in/din sistem și parametrii de la interfetele de intrare și iesire din SNT.

- Dispeceratul Central de la Sediul Sucursalei de Transport preia zilnic datele operative privind cantitatile de gaze intrate/iesite din SNT de la toate panourile și statiile de reglare masurare, colectate la intervale de timp stabilite pe intrega zi dispecerata de dispeceratele zonale de la sediile regionalelor de transport.

Dispeceratul National asigura în permanenta prin compartimentul dispeceri legatura cu Dispeceratul Central de la sediul Sucursalei de Transport, cu Dispeceratele Centrale ale producatorilor/furnizorilor/distribuitoilor/consumatorilor, cu Dispeceratul Energetic National și cu Dispeceratele Zonale de la sediile Regionalelor de Transport pentru:

- Corelarea operativa a surselor, a capacitatilor de transport și a capacitatilor retelelor de distributie cu consumurile;
- Activare/dezactivare statii de comprimare, depozite de inmagazinare subterana etc.;
- Corectia nivelului gazelor din import cu consumurile efective, în conformitate cu nivelele din contractele de import;
- Compensari deficit/surplus de surse de gaze de pe un subsistem de transport pe altul prin injectari, redeschideri/opriri surse și capacitati etc.;

- Rezolvarea operativa a problemelor de orice natura aparute ca urmare a unor situatii deosebite (avarii, cutremure, inundatii, temperaturi atmosferice foarte scazute etc.).

Dispeceratul National prin Dispecer impreuna cu Dispeceratul Central de la sediul Sucursalei se informeaza și actioneaza permanent pentru asigurarea functionarii în siguranțăa SNT și în parametri tehnologici programati și aplica în cazuri deosebite dispozitii ale conducerii SNTGN Transgaz privind restrictii de transport și de furnizare generate de avarii, conditii meteorologice extreme, import sub nivelul contractat, restante la plata serviciilor de transport etc.

Dispeceratul National impreuna cu Dispeceratul Central de la sediul Sucursalei, compartimentele de specialitate implicate, colaboreaza în elaborarea tuturor programelor de transport, regimurilor tehnologice pe SNT și pe subsisteme, structura consumurilor pe SRM, localitati, categorii de consumatori etc., avand drept scop final asigurarea sigurantei în functionare a SNT și a continuitatii alimentarii cu gaze a tuturor consumatorilor în conditii de eficienta economica (diagrama de relatii – anexa).

4.3.1. Asigurarea sigurantei în functionare a SNT

Operatorul SNT asigura functionarea și raspunde de exploatarea, intretinerea, modernizarea și dezvoltarea optima a infrastructurii SNT pe baza programelor pe termen mediu și lung.

Functionarea SNT, în conditii de siguranță în ceea ce priveste asigurarea parametrilor tehnologici (debit, presiune), este în sarcina Operatorului SNT.

Controlul și coordonarea unitara a parametrilor tehnologici se realizeaza prin Dispeceratul National.

Dispeceratul National, în cazuri justificate, poate sa nu respecte ordinea de prioritate stabilita și sa solicite direct unitatilor/capacitatilor de productie/ furnizare/inmagazinare porniri, opriri si/sau modificari ale debitelor produse de diferite capacitati/surse.

Operatorul SNT are dreptul, în cazuri justificate, sa limiteze consumul de gaze naturale prin reduceri treptate sau inchideri, cu informarea prealabila a clientilor conform prevederilor contractuale.

Producatorii/furnizorii au obligatia sa respecte pentru fiecare unitate/capacitate dispecerizabila nivelul debitului solicitat de Dispeceratul National, iar în lipsa unei solicitari exprese a distribuitorului/consumatorului nivelul debitului prevazut în ordinea de prioritate.

Inregistrari

Toate abaterile fata de programare survenite în conducerea sistemului se consemneaza la Operatorul SNT în Registrul dispecerului. Inregistrarile vor cuprinde:

- ora transmiterii;
- datele de identitate ale reclamantului;
- natura și cauza evenimentului;
- ora și locul producerii evenimentului;
- efectele;
- modul și timpul de solutionare.

4.3.2. Tratarea abaterilor fata de programare

Abateri fata de program

In conducerea operativa a sistemului, eventualele abateri ale consumului de gaze naturale fata de program se solutioneaza pe baza ordinei de prioritate CRAS stabilite de catre Operatorul SNT pentru ora în care a aparut abaterea.

Incidente și avarii

Perturbatiile cauzate de incidentele și avariile care împiedică funcționarea unităților/capacităților dispecerizabile conform programării operative (prin apariția de noi restricții de transport și/sau de indisponibilități ale capacităților de producție) se soluționează pe cât posibil conform ordinii de prioritate CRAS stabilite de către Operatorul SNT pentru ora în care a apărut perturbarea.

5. Achiziția datelor de la sistemele de măsurare a cantităților de gaze naturale intrate/iesite în SNT.

Toți producătorii/furnizorii la piața de gaze naturale, conectați la SNT prin sisteme de măsurare tranzacționale, sunt obligați să transmită, până cel târziu, în ziua a 5-a din luna următoare celei de transport, la Operatorul SNT, datele privind cantitățile de gaze naturale furnizate și înregistrate zilnic și total luna, de sistemele de măsurare proprii.

Operatorul SNT înregistrează aceste date în baza de date proprie, verifică respectarea programării și efectuează calculele de bilanț și regularizări a cantităților vehiculate pe SNT între furnizori/consumatori, după caz.

6. Obligații și responsabilități privind securizarea și păstrarea confidențialității datelor și securitatea/ siguranța acestora.

6.1. Informații publice

Informații publice sunt:

- ordinea de prioritate,
- capacitatea marginală a sistemului de transport,
- algoritmi de calcul utilizați de programul PCOPCMS (pentru stabilirea ordinii de prioritate și a capacității marginale de sistem);

6.2. Informatii cu caracter confidential.

Caracter confidential au solicitarile privind volumul și urgenta cantitatilor de gaze primite de Operatorul SNT și informatiile financiare privind platile pentru tarife. Caracterul confidential al acestor informatii se mentine pe perioada de timp agreata de parti în Acordurile de Confidentialitate.

7. Dispozitii tranzitorii și finale

7.1 RPF-D-SNT - Regulamentul de programare, functionare și dispecerizare a Sistemului National de Transport Gaze Naturale (SNT), cuprinde principiile și regulile care trebuiesc cunoscute, insusite și respectate de toti agentii din Sectorul Gazelor Naturale și respectiv aplicate de Operatorul SNT transparent și nediscriminatoriu.

7.2. Regulamentul face parte din Codul sistemului - Codul tehnic al SNT și stabileste regulile și cerintele de ordin tehnic și tehnologic minimale ale pietei de gaze naturale menite sa asigure functionarea sigura, stabila și eficienta a Sistemului National de Transport Gaze Naturale pentru beneficiul tuturor utilizatorilor sistemelor și retelelor de gaze naturale.

7.3. Regulamentul se aplica impreuna cu setul de Contracte cadru privind vanzarea/cumpararea, achiziția, transportul, inmagazinarea, importul, distributia și furnizarea gazelor naturale pentru toti agentii din sector; cu Metodologia pentru determinarea preturilor și tarifelor în sectorul gazelor naturale; cu Regulamentul de masurare comerciala/fiscala a gazelor naturale; cu Regulamentul pentru acordarea autorizatiilor și licentelor în sectorul gazelor naturale; alte reglementari emise de autoritatea competenta – ANRGN, acorduri și conventii tehnice.

7.4 Operatorul SNT poate completa si/sau modifica prezentul Regulament în functie de necesitati și de evolutia relatiilor intre participantii pe piata gazelor naturale.

7.5 Completarile și modificarile propuse de Operatorul SNT vor fi supuse spre avizare AUTORITATII NATIONALE în DOMENIUL GAZELOR NATURALE.

ANEXA 1

model

SC DISTRIGAZ NORD (SUD) SA
(CONSUMATORI ELIGIBILI)

Nr...../

Program de furnizare gaze naturale pentru luna/decada.....

Ora transmiterii(se completeaza de producător/furnizor)	
Ora receptiei (se completeaza de Operatorul SNT)	

1.- Valori medii zilnice estimate ale productiei de gaze naturale la nivel de producător/furnizor și sucursalele componente

Nr.crt.	Decada zi	TOTAL producător/furnizor		Marja de eroare (*) %	Sucursala 1		Sucursala 2		Sucursala 3		Sucursala n	
		mii mc/zi	mii mc/h		mii mc/zi	mii mc/h	mii mc/zi	mii mc/h	mii mc/zi	mii mc/h	mii mc/zi	mii mc/h
1	Total DI											
	Z1											
	Z2											
	Z10											
2	Total DII											
3	Total DIII											
	Z21											
	Z22											
	Z30											
	Z31											
	Total luna											

(*)marja de eroare prognozata pentru productia livrata (total estimata)

2. Nivelele estimate ale consumului de gaze naturale în conditii normale medii și la varful de consum (orele de consum normale medii și varf de sarcina sunt stabilite de Operatorul SNT - Dispeceratul National)

Nr.crt.	Decada/zi	S.R.M 1			S.R.M 2			S.R.M 3			S.R.M 4			S.R.M n		
		Q/h(miiNmc) Norm.	Vf.	P(bar) regim	Q/h(miiNmc) Norm.	Vf.	P(bar) regim	Q/h(miiNmc) Norm.	Vf.	P(bar) regim	Q/h(miiNmc) Norm.	Vf.	P(bar) regim	Q/h(miiNmc) Norm.	Vf.	P(bar) regim
1	Total DI															
	Z1															
	Z2															
	Z10															
2	Total DII															
3	Total DIII															
	Z21															
	Z22															
	Z30															
	Z31															
	Total luna															

1. De producatori/furnizori
2. De distribuitori/consumatori eligibili

Anexa 1 a

model

Producator/furnizor

.....

Nr. /

Program de furnizare defalcat pe subsisteme/sucursale/schele și PM

Nr. crt.	SNT subsisteme	Sucursala Schela	Panou de livrare (PM)	Pres.livrare min. - max.	Cantitatea programata	
					lunara	media zilnica
1	Sud Est	SX,sch 1				
		SX,sch 2				
		SX,sch n				
Total subsistem/sucursala/schela						
2	Sud Oltenia	Sy,sch 1				
		Sy,sch n				
Total subsistem/sucursala/schela						
9	Central	Sz,sch 1				
		Sz,sch n				
Total subsistem/sucursala/schela						

Nota:

* se vor efectua subtotaluri pe sucursale și pe schele la nivelul fiecarui subsistem de transport al SNT.

Anexa 2

model

[Producator / Furnizor]
Nr. _____ / _____

Oferta cu cantitatile livrate în SNT pentru luna/decada/ziua _____

Ora transmiterii (se completeaza de producator):

Ora receptiei (se completeaza de Op. SNT) :

Nr.crt.	Decada/zi	P.M. 1*			P.M. n
		Maxim Q(mc/h)	Minim Q(mc/h)		
1	Total DI				
	Z1				
	Z2				
	Z10				
2	Total DII				
3	Total DIII				
	Z21				
	Z22				
	Z30				
	Z31				
	Total luna				

Restrictii la nivel de surse pe luna/decada/ziua

Nr.crt.	Tip restrictie Decada/zi	P.M. 1			P.M. 2			P.M. 3			P.M. 4			P.M. n		
		Qmax/ Pnom.	Qmin/ Pnom.	Obs	Qmax/ Pnom.	Qmin/ Pnom.	Obs.	Qmax/ Pnom.	Qmin/ Pnom.	Obs.	Qmax/ Pnom.	Qmin/ Pnom.	Obs.	Qmax/ Pnom.	Qmin/ Pnom.	Obs.**
1	Total DI															
	Z1															
	Z2															
	Z10															
2	Total DII															
3	Total DIII															
	Z21															
	Z22															
	Z30															
	Z31															
	Total luna															

Observatii :

- a) în capul de tabel se trec denumirile capacitatilor/surselor.
- b) în rubricile tip restrictie se trece cifra corespunzatoare capacitatilor – limita minima-maxima a potentialului de productie

* se vor defini/nominaliza sursele/furnizorii care livreaza gaze la un panou de masura la interfata de intrare în SNT

** se trec : - natura restrictiei
- modul și timpul de rezolvare

ANEXA 3

Compania Nationala de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ"

Operator SNT

Nr. /

Ordinea de prioritate pentru luna/decada/ziua.....

Ora transmiterii (se completeaza de Operatorul SNT) :

Ora receptiei (se completeaza de producător/furnizor) :

Unitati dispecerizabile

Nr. crt.	Decada/zi	PM A.....1		PM B.....2		PM C.....3		PM D.....4		PM Z.....n	
		Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)
1	Total DI										
	Z1										
	Z2										
	Z10										
2	Total DII										
3	Total DIII										
	Z21										
	Z22										
	Z30										
	Z31										
	Total luna										

- Observatii: 1.- Coloana presiune regim reprezinta nivelul presiunilor de pe conductele de racord (P.M.) în care intra unitatea/capacitatea de productie/furnizare respectiva;
 2.- Coloana debit reprezinta estimarea productiei dispecerizate a capacitatii respective;
 3.- PM – panoul de masura, denumirea lui în ordinea de prioritate.

ANEXA 3a

Compania Nationala de Transport Gaze Naturale "TRANSGAZ"

Operator SNT

Nr. /

Ordinea de prioritate pentru luna/decada/ziua.....

Ora transmiterii (se completeaza de Operatorul SNT) :

Ora receptiei (se completeaza de distribuitor/ consumator):

Unitati dispecerizabile

Nr. crt.	Decada/zi	SRMP A.....1		SRMP B.....2		SRMP C.....3		SRMP D.....4		SRMP Z.....n	
		Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)	Qnom/zi (Nmc)	Pregim (bar)
1	Total DI										
	Z1										
	Z2										
	Z10										
2	Total DII										
3	Total DIII										
	Z21										
	Z22										
	Z30										
	Z31										
	Total luna										

- Observatii: 1.- Coloana presiune regim reprezinta nivelul presiunilor de pe conductele de racord (SRMP) în care intra unitatea/capacitatea de distributie/consumator respectiva;
 2.- Coloana debit reprezinta nivelul debitului de pe conducta de racord;
 3.- SRMP – statie de reglare, masurare gaze la consumator, denumirea lui în ordinea de prioritate.

C O N T A C T

web site:
<http://www.anrgn.ro/>

e-mail:
anrgn@anrgn.ro

